

Fulbright University Việt Nam

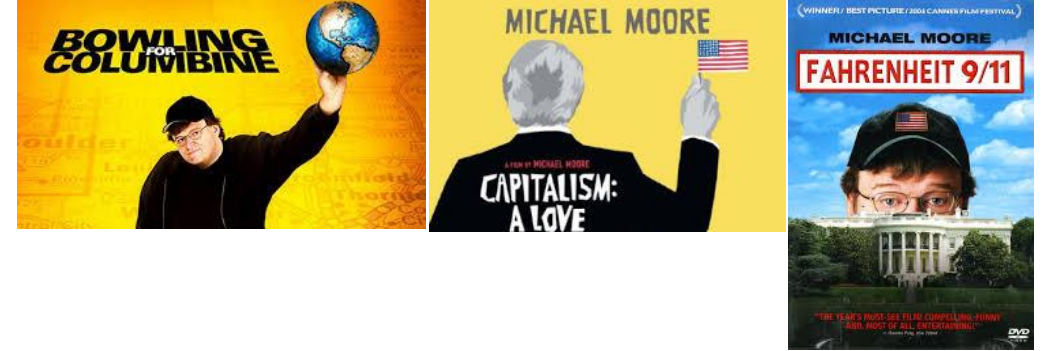
Chính sách Phát triển 2019

Buổi (13): Giáo dục và Phát triển

Nội dung buổi học

- Ngoài những yếu tố khác, mức độ đầu tư cao vào vốn con người trong khoảng thời gian kéo dài cũng được nhiều người nhận định là nguyên nhân tạo nên phép thần kỳ Đông Á.
- Đông Á được lợi gì từ việc phát triển lực lượng nhân sự có trình độ cao?
- Khó khăn trong giáo dục ở châu Á? Hoặc Đông Á có thể học hỏi gì từ quốc gia hoặc khu vực khác?

Nơi xâm chiếm kế tiếp

- Bộ phim tài liệu của nhà làm phim người Mỹ Michael Moore, Nơi xâm chiếm kế tiếp (2015) rà soát những chính sách xã hội của nhiều quốc gia mà Hoa Kỳ có thể học hỏi.
- (vd.) chính sách lao động và phúc lợi dành cho người lao động của Ý, chính sách lao động và cân bằng công việc-cuộc sống của Đức, chính sách dành cho phụ nữ của Tunisia, v.v.
- Nhưng một trong những vấn đề cấp bách trong bộ phim là 'giáo dục' – chính sách miễn học phí đại học của Slovenia, chính sách ăn trưa miễn phí của Pháp, và chính sách giáo dục của Phần Lan (không bài tập về nhà, không thi sát hạch toàn quốc, v.v.)
- Vì sao giáo dục quan trọng? Mối quan hệ giữa giáo dục và phát triển?

Vì sao cả thế giới không có chung trình độ phát triển?

- (Vốn vật chất đóng vai trò quan trọng nhưng chỉ là thứ yếu): một lời giải thích khả dĩ khác là giáo dục: tăng trưởng kinh tế phụ thuộc vào việc phổ biến tri thức về những kỹ thuật sản xuất mới.
- Tiếp thu kiến thức được gắn chặt với chương trình đào tạo chính quy (học hành càng nhiều, càng dễ nắm bắt nhuần nhuyễn nhưng tri thức kỹ thuật mới).
- Việc xây dựng và thành lập những cơ sở giáo dục chính phủ phụ thuộc phần lớn vào hoàn cảnh chính trị và ảnh hưởng của tư tưởng.
- Từ sau Chiến tranh Thế giới II, hệ thống giáo dục hiện đại được xây dựng ở khắp mọi nơi → tăng trưởng kinh tế hiện đại bắt đầu lan tỏa và tăng tốc (những nước tiên tiến là những nước đầu tiên phát triển hệ thống giáo dục).

Giáo dục & Phát triển

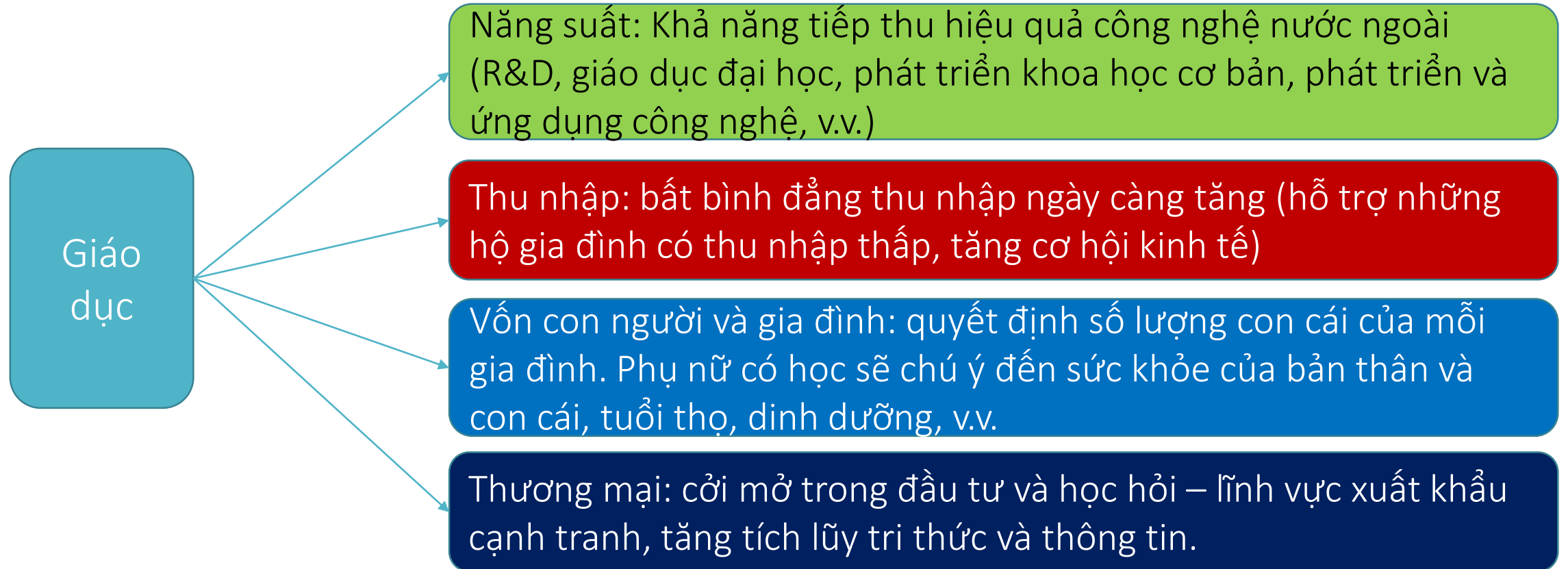
- Một điều nhiều người đồng ý là giáo dục phát triển có mối liên hệ với kinh tế phát triển trong dài hạn. Ba lý thuyết chung về mối quan hệ này:
 - 1) **Nhìn từ vốn con người cơ bản**: giáo dục cải thiện kỹ năng và năng lực cơ bản của lực lượng lao động, giúp tăng năng suất và tăng khả năng sử dụng những công nghệ hiện tại và từ đó đóng góp vào tăng trưởng kinh tế.
 - 2) **Nhìn từ sáng tạo cải tiến**: giáo dục nhằm cải thiện năng lực đưa ra ý tưởng mới và sáng tạo công nghệ mới của nền kinh tế.
 - 3) **Nhìn từ chuyển giao tri thức**: giáo dục là phương tiện để lan tỏa tri thức cần thiết để áp dụng ý tưởng mới và tận dụng công nghệ mới.

Quan hệ nhân quả?

- Câu hỏi quan trọng: có mối quan hệ nhân quả giữa giáo dục và kinh tế và nếu có, mối quan hệ đó diễn ra theo chiều nào?
- 1) Nói chung, giáo dục và kinh tế thường có liên hệ với nhau. Sở hữu lực lượng lao động có trình độ cao giúp doanh nghiệp tận dụng và nắm bắt được cơ hội kinh tế mới, tăng khả năng thành công (vốn con người).
 - 2) Tăng trưởng kinh tế cũng tăng sự thịnh vượng của một quốc gia và cá nhân, tăng nguồn lực có sẵn và cơ hội theo đuổi giáo dục.

Hiệu ứng của giáo dục

Nhưng những hiệu ứng này không phải luôn diễn ra đúng như vậy, Một số nước vẫn kém phát triển. Vì sao lại như vậy?

Phân tích của NHTG (WB)

- Thay vì tìm hiểu mối quan hệ giữa giáo dục và phát triển, Ngân hàng Thế giới (1993) phân tích kỹ lưỡng hơn hiệu ứng của chính sách.
- Trường hợp của Đông Á – tỉ lệ chi tiêu công cho giáo dục trên GDP không cao hơn nhiều so với những khu vực khác (1960, 1989). Trong 1989, khu vực sa mạc Sahara ở châu Phi chi tiêu cho giáo dục 4,1%, trung bình của Đông Á là 3,7% (tất cả các nước đang phát triển có tỉ lệ trung bình là 3,6%). Vậy thì, tại sao mọi người vẫn luôn nói giáo dục chính là nền tảng cho Phép màu Đông Á?
- Giáo dục tiểu học và trung học – phân bổ chi tiêu công giữa giáo dục cơ bản và giáo dục đại học → giải thích nguyên nhân thành công vượt trội.
- Đầu tư (chi tiêu công) vào giáo dục tiểu học (giáo dục phổ cập) luôn cao hơn những nước khác. Phép màu nằm ở đâu?

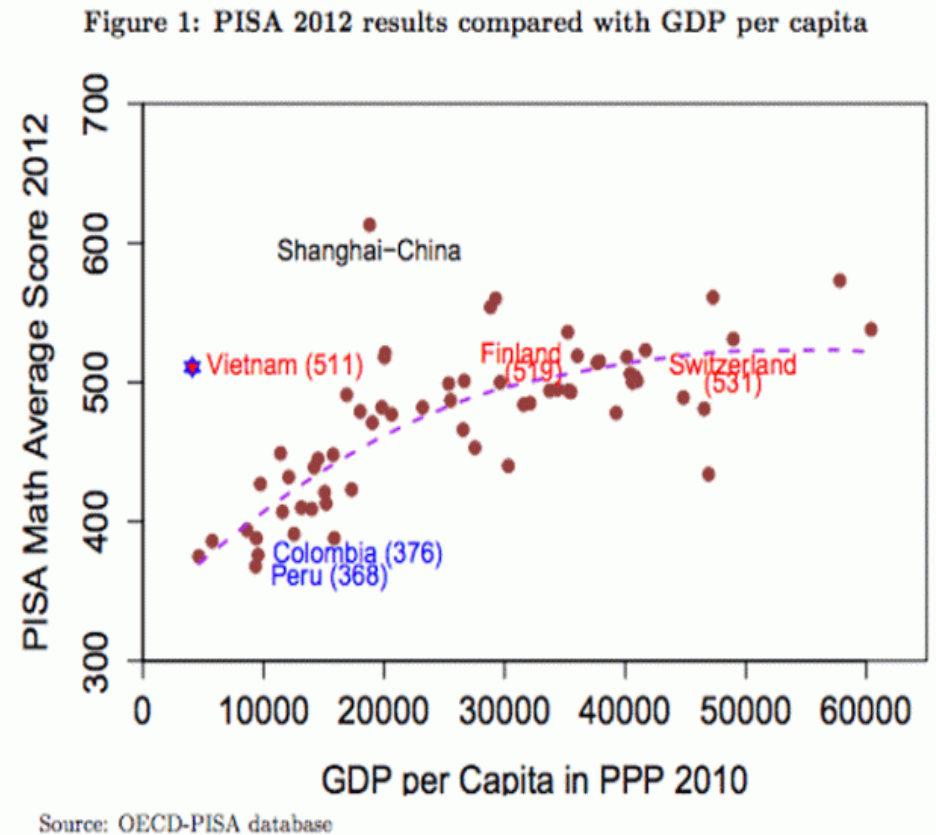
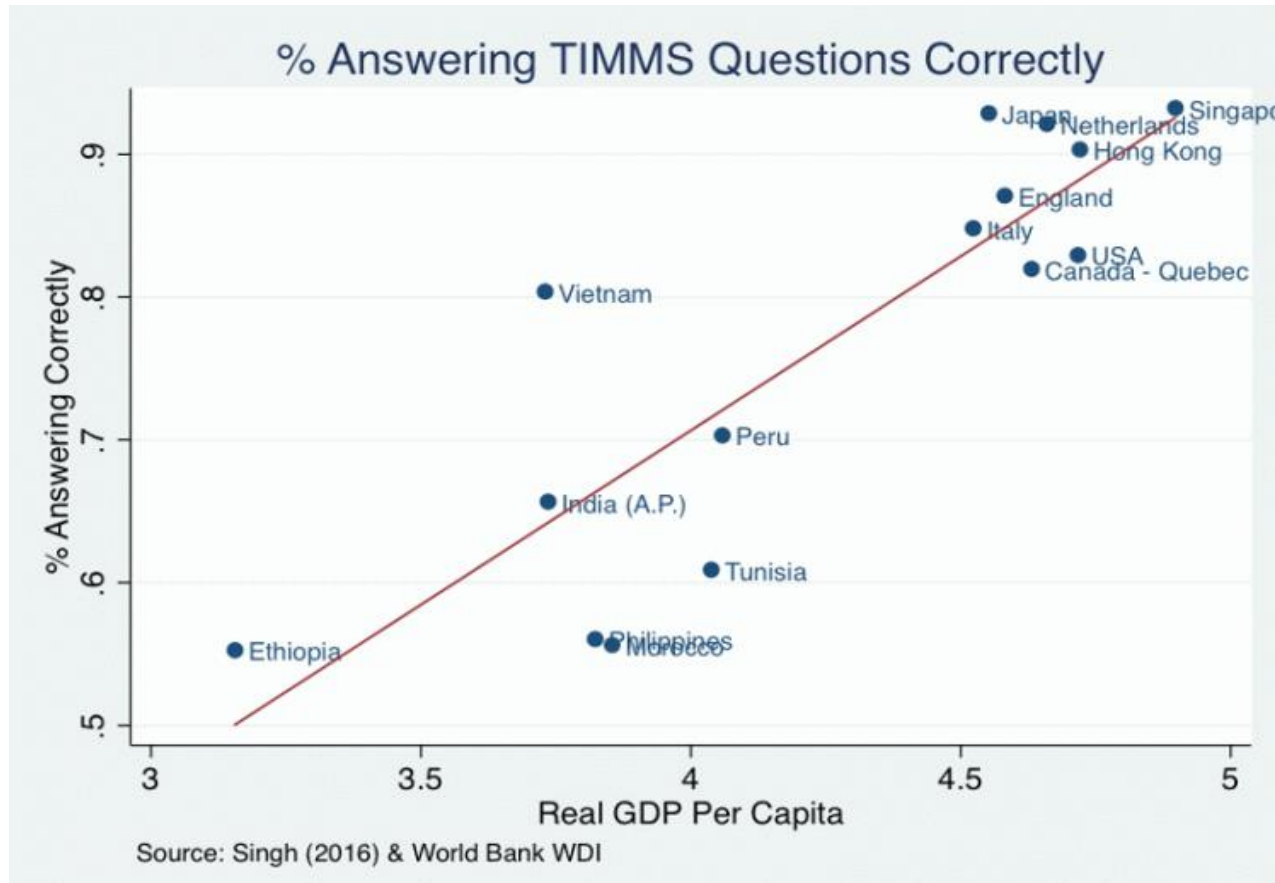
Tiếp tục...

- (vd.) Trong 1985, Venezuela phân bổ 43% ngân sách giáo dục cho giáo dục đại học; Hàn Quốc chỉ dành 10% của ngân sách dành cho giáo dục bậc đại học. Tỷ lệ chi tiêu dành cho giáo dục trên GDP, Venezuela (4,3) cũng cao hơn Hàn Quốc (3,0).
- Nhưng ngân sách dành cho giáo dục tiểu học trên GNP của Hàn Quốc (2,5%) cao hơn nhiều so với Venezuela (1,3%). Đầu tư vào giáo dục đại học ở Đông Á còn thấp.
- Vì sao đầu tư vào giáo dục tiểu học lại quan trọng?

Vai trò của giáo dục trong Mục tiêu Phát triển Bền vững SDG([Link](#))

- Giáo dục là quyền cơ bản của con người (Tuyên ngôn Quốc tế về Nhân quyền và Công ước của Liên Hiệp Quốc về quyền trẻ em).
- Đầu tư vào giáo dục đem lại lợi ích to lớn cho phát triển (giảm nghèo, đẩy mạnh tăng trưởng, tăng thu nhập, ngăn bệnh tật, v.v.)
- Giáo dục là cốt lõi cho thành công của mọi người của 17 mục tiêu toàn cầu (ở những nước đang phát triển chi phí dành cho mỗi trẻ là 1,25USD một ngày).
- Giáo dục cực kỳ quan trọng trong những giai đoạn nhiều bất bình (tăng sự ổn định, quản trị tốt)
- Chất lượng giáo dục kém tương đương với không được đi học.
- Giáo viên tốt là chìa khóa để đảm bảo chất lượng giáo dục.
- Giáo dục dành cho giới nữ và người khuyết tật cũng rất quan trọng (tăng trưởng dung hợp)

Thành tựu của Việt Nam

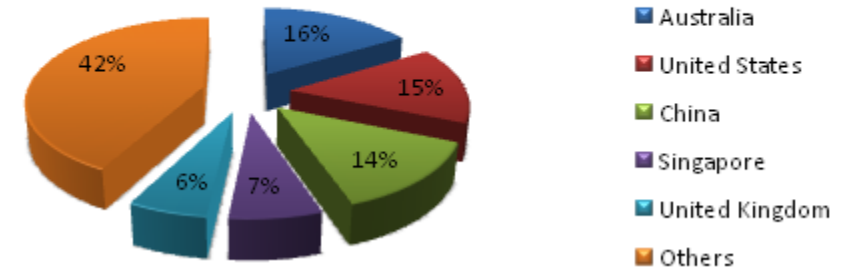

Đề xuất chính sách dành cho Việt Nam

- Nhìn chung, học sinh Việt Nam *tập trung* học hành và coi trọng việc học hơn. Học sinh Việt Nam ít khi đi học muộn, ít nghỉ học mà không xin phép, và ít khi cúp học.
- So với những nước đang phát triển khác, học sinh Việt Nam dành nhiều hơn 3 tiếng một tuần để học tập sau khi tan học → không phải lo lắng về môn toán và tự tin hơn với khả năng vận dụng kiến thức toán học trong tương lai.
- Phụ huynh Việt Nam – quan tâm đến việc học hành của con và giúp đỡ với hoạt động gây quỹ tại trường. Giáo dục nhìn chung thuộc phạm vi quản lý của trung ương. Giáo viên không có nhiều quyền tự chủ. Tiếp tục nhấn mạnh thành tích (thành tích học tập của học sinh).

Vietnamese students

Cơ sở giáo dục của
các vị phụ huynh
Việt Nam: Điều này
có thể tốt và xấu

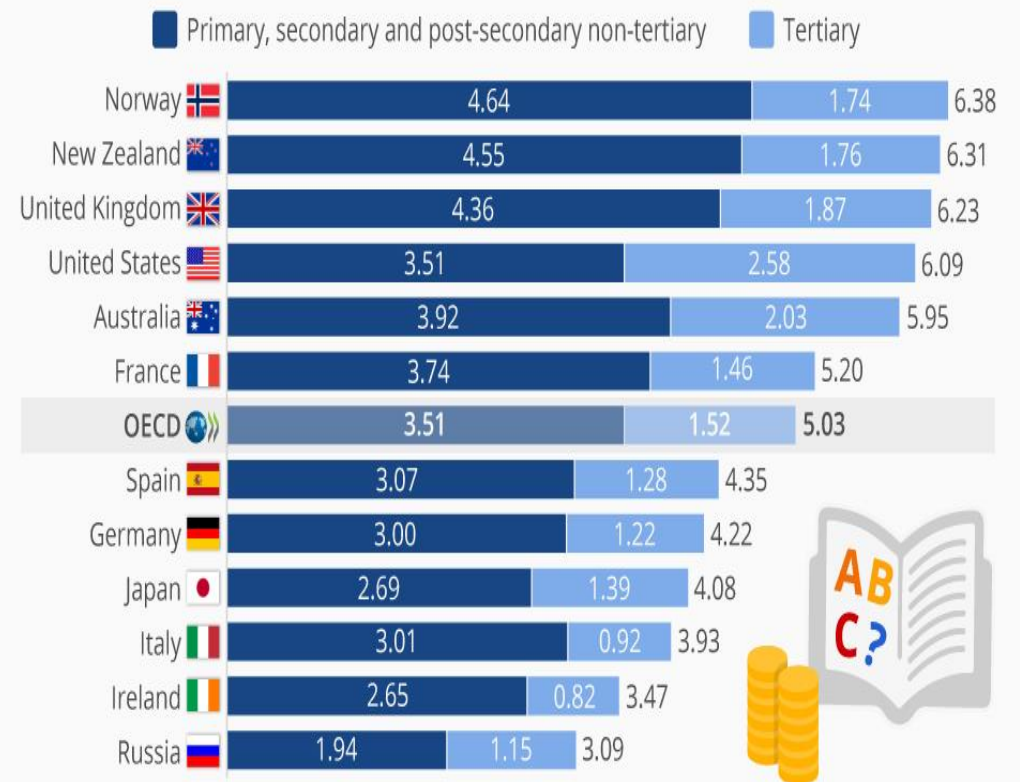

Tiếp tục...

- Việt Nam đầu tư nhiều hơn: dù GDP khá thấp, số lượng phụ huynh được đào tạo qua trường lớp thấp và số lượng trường học ở thành phố thấp. *Ngân sách dành cho giáo dục trên GDP (5,8%), con số trung bình của các nước OECD 5,03 (2015).
- Dù điều kiện kinh tế còn khó khăn, chất lượng cơ sở hạ tầng và nguồn lực ở trường học ở Việt Nam đang được cải thiện.
- Và mặc dù chưa sở hữu nhiều máy tính, trường học Việt Nam đã tăng kết nối với mạng Internet, đây là yếu tố được những nhà nghiên cứu NGTH xem là bằng chứng Việt Nam ngày càng đầu tư vào trường lớp.
- Số lượng trẻ em tiếp cận với giáo dục sớm (cấp mầm non) ngày càng tăng

How Much Do Countries Spend on Education

Education spending as a share of gross domestic product in selected countries in 2015 (%)

Thảo luận

- Dự luật Hàn Quốc chia rẽ trong cuộc chiến về số phận của những trường trung học dành cho giới thượng lưu (những trường trung học tư nhân có quyền tự chủ trong hoạt động) – đầu thập niên 2000, những trường này được thừa nhận vị trí đặc biệt trong hệ thống giáo dục Hàn Quốc, có quyền tự chủ trong hoạt động tuyển sinh, tài chính và chương trình học so với những trường bình thường.
- Những ngôi trường này ở vị trí thuận lợi để thu hút những học sinh thông minh và có điều kiện về kinh tế.
- Chính phủ cố gắng loại bỏ những ngôi trường này – bất bình đẳng (học phí) càng sâu sắc, phân tầng hệ thống trường học, gánh nặng (cạnh tranh) và làm suy yếu những nỗ lực cải thiện chất lượng chung trong giáo dục.
- Ở Việt Nam, một cuộc tranh luận ngày càng thu hút sự chú ý của dự luật là có nên duy trì trường chuyên (Nghị quyết Đảng Cộng Sản số 029 – ‘có nên duy trì trường dành cho học sinh giỏi’). Ý kiến đa chiều. Đây là ưu và khuyết của trường chuyên? Ý kiến của bạn thế nào? Thảo luận.

Trường chuyên ở Việt Nam

Trung học Sangsan

Học viện lãnh đạo Minjok Hàn Quốc

